

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov **1/ I.**, bývajúcej v H., **2/ M.**, bývajúcej v P., **3/ M.**, bývajúceho v P., zastúpených JUDr. J., advokátom so sídlom v T., proti žalovaným **1/ A., s.r.o.** so sídlom v K., IČO: X., **2/ I.**, bývajúcemu v K., zastúpeným prof. JUDr. P., CSc., advokátom so sídlom v K., **o určenie vlastníctva**, vedenej na Okresnom súde Považská Bystrica pod sp. zn. 3 C 88/2004, v konaní o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica z 12. septembra 2007 č.k. 3 C 88/2004-217 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne z 29. mája 2008 sp. zn. 19 Co 311/2007 a proti uzneseniu Okresného súdu Považská Bystrica z 11. júla 2007 č.k. 3 C 88/2004-181 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne z 26. júna 2008 sp. zn. 19 Co 138/2008, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky **z r u š u j e**

- a) rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica z 12. septembra 2007 č.k. 3 C 88/2004-217 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne z 29. mája 2008 sp. zn. 19 Co 311/2007,
- b) uznesenie Okresného súdu Považská Bystrica z 11. júla 2007 č.k. 3 C 88/2004-181 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne z 26. júna 2008 sp. zn. 19 Co 138/2008.

Vec vracia Okresnému súdu Považská Bystrica na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Považská Bystrica po čiastočnom späťvzati žaloby zastavil konanie uznesením zo 14. augusta 2006 č.k. 3 C 88/2004-163 v časti, v ktorej sa žalobcovia domáhali určenia, že sú spoluvlastníkmi nehnuteľnosti v katastrálnom území P. vedenej na liste vlastníctva č. X. ako administratívna budova súpisné č. X. na parcele č. X. a sklad ND súpisné č. X. na parcele č. X.. V nadväznosti na to uznesením z 11. júla 2007 č.k. 3 C

88/2004-181 rozhodol, že žalobcovia 1/ až 3/ sú povinní zaplatiť žalovanému 1/ náhradu trov konania 5 639 Sk. Na odvolanie žalovaného 1/ Krajský súd v Trenčíne uznesením z 26. júna 2008 sp. zn. 19 Co 138/2008 napadnuté uznesenie potvrdil a žalobcom priznal náhradu trov odvolacieho konania 2 135,50 Sk.

Okresný súd Považská Bystrica rozsudkom z 12. septembra 2007 č.k. 3 C 88/2004-217 určil, že nehnuteľnosti v katastrálnom území P., ktoré sú v katastri nehnuteľností zapísané na liste vlastníctva č. X.: 1. ako parcela č. X. – zastavané plochy a nádvoria vo výmere X. m², parcela č. X. – zastavané plochy a nádvoria vo výmere X. m², parcela č. X. – zastavané plochy a nádvoria vo výmere X. m², parcela č. X. – zastavané plochy a nádvoria vo výmere X. m², parcela č. X. – zastavané plochy a nádvoria vo výmere X. m², parcela č. X. – zastavané plochy a nádvoria vo výmere X. m² a výrobná hala súpisné č. X. na parcele č. X. sú v podielovom spoluvlastníctve žalobkyne 1/ v podiele 1/10, žalovaného 2/ v podiele 1/10 a žalobkyne 2/ v podiele 8/10, 2. ako parcela č. X. – zastavané plochy a nádvoria vo výmere X. m² a výrobná hala súpisné č. X. na parcele č. X. sú v podielovom spoluvlastníctve žalobkyne 1/ v podiele 2/20, žalovaného 2/ v podiele 2/20, žalobkyne 2/ v podiele 5/20 a žalobcu 3/ v podiele 11/20. Určil tiež, že stavba výrobné haly v katastrálnom území P. na parcelách č. X., X., X., na ktorú bolo vydané kolaudačné rozhodnutie Mestom P. 12. januára 2005 pod zn. R. je v podielovom spoluvlastníctve žalobkyne 1/ v podiele 1/4, žalovaného 2/ v podiele 1/4, žalobkyne 2/ v podiele 1/4 a žalobcu 3/ v podiele 1/4 (nehnutel'nosti označené pod 1. a 2. a označená stavba výrobné haly sa ďalej uvádzajú len ako „nehnutel'nosti“). Zároveň rozhodol o povinnosti žalovaných nahradiť žalobcom trovy konania vo výške 877 493 Sk. Výsledkami vykonaného dokazovania mal preukázané, že účastníci za účelom spoločného podnikania uzavreli v rokoch 1996 až 2000 viacero zmlúv o združení podľa § 829 a nasl. Občianskeho zákonníka, v ktorých medziiným dohodli výšku podielov na spoločne nadobudnutom majetku. Žalovaný 2/ bol postupne na základe viacerých kúpnych zmlúv zapisovaný v katastri nehnuteľností ako výlučný vlastník kupovaných nehnuteľností. Súd prvého stupňa dospel k záveru, že žalovaný pri nadobúdaní nehnuteľností nerešpektoval ustanovenia zmlúv o združení a v rozpore s obsahom týchto zmlúv uzavrel kúpne zmluvy, v ktorých vystupoval ako jediný nadobúdateľ. So zreteľom na to majú žalobcovia naliehavý právny záujem na určení, že nehnuteľnosti sú v podielovom spoluvlastníctve jednotlivých účastníkov zdruzenia (§ 80 písm. c/ O.s.p.), lebo ak bude žalobe vyhovené, dosiahnu zápis ich spoluvlastníctva v katastri nehnuteľností. Podľa jeho názoru nebola v konaní významná

otázka, či a v akej miere sa jednotliví účastníci združenia skutočne podieľali na spoločnom podnikaní, pretože pri určovaní výšky spoluvlastníckych podielov účastníkov na nehnuteľnostiach bolo potrebné vziať na zreteľ ustanovenia zmlúv o združení, ktoré určovali výšku podielov účastníkov združenia na spoločne nadobudnutom majetku bez ohľadu na mieru ich osobného pričinenia. Za nedôvodnú označil pritom námietku žalovaného 2/, že zmluvy o združení ustanovovali iba mieru účasti členov združenia na príjmoch a výdajoch združenia, nie však aj na majetku nadobudnutom spoločným výkonom podnikateľskej činnosti. Podľa názoru súdu prvého stupňa treba totiž v nadobudnutom majetku vidieť pretransformované príjmy jednotlivých účastníkov združenia. Súd prvého stupňa z týchto dôvodov opodstatnene podanej žalobe vyhovel. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil poukazom na § 142 ods. 1 O.s.p.

Výrok uvedeného rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým bolo rozhodnuté o náhrade trov konania, napadli odvolaním žalovaní. Krajský súd v Trenčíne uznesením z 29. mája 2008 sp. zn. 19 Co 311/2007 napadnutý výrok zmenil tak, že žalovaní 1/ a 2/ sú povinní zaplatiť žalobcom 1/ až 3/ náhradu trov konania 508 800 Sk; rozhodol tiež, že žiadny z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

Generálny prokurátor Slovenskej republiky na základe podnetu žalovaných 1/ a 2/ podal proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica z 12. septembra 2007 č.k. 3 C 88/2004-217 mimoriadne dovolanie s odôvodnením, že v konaní došlo k procesnej vade konania v zmysle § 237 O.s.p. (§ 243f ods. 1 písm. a/ O.s.p.) a že napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p.). Uviedol, že sudy dospeli v konaní k záveru o preukázaní naliehavého právneho záujmu žalobcov na požadovanom určení (§ 80 písm. c/ O.s.p.) bez toho, aby prihliadli na skutočnosť, že predmetná určovací žaloba bola podaná až po zániku združenia a do úvahy prichádzala žaloba o plnenie. Tak odvolací súd, ako aj súd prvého stupňa opomenuli, že pri nadobudnutí nehnuteľností žalovaným 2/ nebolo možné aplikovať § 133 ods. 2 Občianskeho zákonníka, lebo toto ustanovenie sa vzťahuje na nadobudnutie veci na základe zmluvy. Ak žalovaný 2/ nadobudol kúpnyimi zmluvami nehnuteľnosti do svojho výlučného vlastníctva a (ako tvrdia žalobcovia) použil pri tom peňažné prostriedky združenia, žalobcovia sa mohli domáhať len ich zaplata, nie určenia spoluvlastníctva. Z tohto dôvodu nebol daný naliehavý právny záujem žalobcov na určení ich podielového spoluvlastníctva (§ 80 písm. c/ O.s.p.), žalobcovia sa ochrany ich práv mohli

domáhať žalobou na plnenie (§ 80 písm. b/ O.s.p.) a ich určovacia žaloba mala byť zamietnutá. Súdy dostatočne nezohľadnili, že v čase podania žaloby o určenie spoluvlastníckych podielov na nehnuteľnostiach (7. apríla 2004) bolo už združenie rozpustené (dňom 30. apríla 2003) vystúpením 3 z celkového počtu 4 členov združenia. Vyhovením predmetnej určovacej žalobe sa nedosiahlo odstránenie neistoty v právnom vzťahu účastníkov konania, ale (a to vzhľadom na pretrvávajúcu spornosť práv a povinností účastníkov združenia a ich nevyporiadanie sa po rozpustení združenia) sa založil ďalší spor, smerujúci k zrušeniu podielového spoluvlastníctva súdom (§ 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Z týchto dôvodov generálny prokurátor Slovenskej republiky žiadal zrušiť mimoriadnym dovolaním napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa; ako od tohto rozhodnutia závislé (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 242 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) žiadal zrušiť aj uznesenia, ktorými bolo rozhodnuté o náhrade trov konania.

Žalovaní vo vyjadrení k mimoriadnemu dovolaniu uviedli, že v plnom rozsahu súhlasia s týmto opravným prostriedkom generálneho prokurátora Slovenskej republiky. Zdôraznili, že Občiansky zákonník pri úprave združenia zakotvuje iba zásadu delenia majetku, nie však vznik akéhosi podielového spoluvlastníctva zo zákona. Pokiaľ by malo byť medzi účastníkmi združenia založené podielové spoluvlastníctvo k nehnuteľnostiam, museli by všetci účastníci združenia byť účastníkmi kúpnych zmlúv, na základe ktorých sa nehnuteľnosti nadobudli. V danom prípade ale kúpne zmluvy, ktorými boli nadobudnuté nehnuteľnosti, uzavrel ako kupujúci len žalovaný. Žalobcovia nesprávne a v rozpore s § 834 Občianskeho zákonníka (toto ustanovenie sa netýka akéhokoľvek majetku získaného za trvania združenia, ale len majetku získaného pri výkone spoločnej činnosti) tvrdia, že nie je dôležité, v akom rozsahu sa podieľali na spoločnej podnikateľskej činnosti združenia. Na určenie spoluvlastníctva nehnuteľností v podieloch, ktoré sú v zmluve o združení uvedené ako podiely členov združenia na príjmoch a výdajoch združenia, nie je žiadny právny podklad. Súdy v preskúmvanej veci zásadne pochybili pri určení tak subjektov vlastníctva, ako aj výšky ich spoluvlastníckych podielov na nehnuteľnostiach. Navyše, pri rozhodovaní vychádzali z nesprávneho záveru, že v danom prípade došlo k rozpusteniu združenia (t.j. právnomu úkonu všetkých členov združenia s ich zhodnými prejavmi vôle spoločne ukončiť činnosť združenia); opodstatneným bol ale (so všetkými právnymi dôsledkami) jedine záver, že v skutočnosti došlo k vystúpeniu žalobcov zo združenia. Vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcov k mimoriadnemu dovolaniu žalovaní nad rámec uvedeného dodali, že im v konaní bola odňatá

možnosť pred súdom konať (súd opakovane vec prejednával bez ich účasti, i keď sa riadne ospravedlnili), súd si dostatočne nezrejmil, aký je v katastri evidovaný stav nehnuteľností, rozhodoval aj o neexistujúcich veciach (niektoré stavby boli zbúrané a parcely neexistujú alebo majú inú výmeru), nemal v potrebnom rozsahu zistenú hodnotu predmetu sporu a vec v mnohých smeroch nesprávne právne posúdil. K doplneniu vyjadrenia k mimoriadnemu dovolaniu žalovaní pripojili majetkové priznania žalobkyne 1/ a žalovaného 2/; v samotnom doplnení vyjadrenia poukázali na to, že v obdobnej veci týchto účastníkov vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 17 C 56/2004 a na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 16 Co 273/2008 bola žaloba zamietnutá.

Žalobcovia 1/ až 3/ uviedli, že mimoriadne dovolanie je v časti smerujúcej proti uzneseniu Okresného súdu Považská Bystrica z 11. júla 2007 č.k. 3 C 88/2004-181 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne z 26. júna 2008 sp. zn. 19 Co 138/2008 procesne neprípustné, lebo tieto rozhodnutia sa týkali povinnosti žalobcov nahradiť trovy konania (iba) žalovanému 1/, ktorý ale (podľa názoru žalobcov) podnet na mimoriadne dovolanie nepodal. Mimoriadne dovolanie vo zvyšnej časti nie je opodstatnené. V rozpore s účelom a podstatou dovolacieho konania sa v ňom spochybňuje správnosť rozsahu vykonaného dokazovania a vyhodnotenia vykonaných dôkazov. V mimoriadnom dovolaní nie je dostatočne odôvodnený záver o nesprávnom právnom posúdení veci. Podľa ich názoru preukázali ich naliehavý právny záujem na požadovanom určení (§ 80 písm. c/ O.s.p.), ktorý je daný vždy vtedy, ak zápis v katastri nezodpovedá skutočnosti. Navyše, naliehavý právny záujem v zmysle § 80 písm. c/ O.s.p. je daný aj vtedy, ak sa požadovaným určením môže predísť žalobe na plnenie (R 42/1994). V konaní bolo preukázané aj uzavretie jednotlivých kúpnych zmlúv, ktorými mal žalovaný 2/ za peňažné prostriedky získané združením nadobudnúť nehnuteľnosti do jeho výlučného vlastníctva v čase existencie bezpodielového spoluvlastníctva manželov (so žalobkyňou 1/, ktoré zaniklo až ku dňu 23. marca 2004) a v čase existencie a vykonávania podnikateľskej činnosti združenia. Nehnuteľnosti počas existencie združenia slúžili na výkon spoločnej podnikateľskej činnosti. Z listinných dôkazov, ktoré boli pripojené už k žalobe, vyplývali všetky rozhodujúce skutkové okolnosti (najmä existencia združenia a dohoda o výške podielov účastníkov združenia na majetku nadobudnutom výkonom spoločnej podnikateľskej činnosti). Žalobkyňa 1/ v konaní na súdoch nižších stupňov vyvodzovala nadobudnutie spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam ako bezpodielová spoluvlastníčka nadobúdajúca právo k veciam nadobudnutým jedným

z manželov za trvania manželstva a tiež ako účastníčka združenia podieľajúca sa na výkone spoločnej podnikateľskej činnosti; žalobcovia 2/ a 3/ vyvodzovali ich spoluvlastníctvo z toho, že boli účastníkmi združenia podieľajúcimi sa na výkone spoločnej podnikateľskej činnosti združenia. Žalovaný 2/ v podstate ani nepopieral spoluvlastnícky vzťah žalobkyne 1/ ako bezpodielovej spoluvlastníčky. Keďže združenie v zmysle § 829 a nasl. Občianskeho zákonníka nemá právnu subjektivitu a vlastníctvo je v združení rozdelené medzi členov združenia, môže byť majetok nadobudnutý počas činnosti združenia len v spoluvlastníctve členov združenia. Ku vzniku podielového spoluvlastníctva účastníkov združenia (rovnako ale aj ku vzniku bezpodielového spoluvlastníctva manželov – v tom čase žalobkyňou 1/ a žalovaným 2/) dochádza priamo zo zákona a zánikom združenia toto spoluvlastníctvo nezaniká. Ak žalovaný 2/ v právnom postavení člena združenia uzavrel ohľadom nehnuteľností kúpne zmluvy a kúpne ceny uhradil z finančných prostriedkov obstaraných výkonom spoločnej podnikateľskej činnosti členov združenia, predmet kúpy tvorí spoluvlastníctvo členov združenia. Takéto (i keď nie zmluvou nadobudnuté) spoluvlastníctvo v plnom rozsahu zodpovedá § 834 Občianskeho zákonníka a neodporuje § 133 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Z ničoho pritom nevyplýva opodstatnenosť námietky generálneho prokurátora Slovenskej republiky, že žalobcovia sa v danom prípade mohli domáhať len vrátenia finančných prostriedkov, ktoré žalovaný 2/ použil na úhradu kúpnych cien. Na tom, že žalobcovia sa opodstatnene (s právnymi dôsledkami v čase rozhodovania súdov, teda nie za dobu minulú) domáhali určenia ich spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam, nemôže nič zmeniť skutočnosť, že žalobu podali po zániku združenia. Z uvedených dôvodov označili žalobcovia napadnuté súdne rozhodnutia za správne a žiadali neopodstatnené mimoriadne dovolanie zamietnuť a žalovaného zaviazať na náhradu trov dovolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní (§ 10a ods. 3 O.s.p.) po zistení, že tento opravný prostriedok podal včas (§ 243g O.s.p.) generálny prokurátor Slovenskej republiky (§ 243e ods. 1 O.s.p.) na základe podnetov žalovaných 1/ a 2/, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243a ods. 1 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu podľa § 243i ods. 2 v spojení s § 242 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že tento mimoriadny opravný prostriedok je opodstatnený.

I. V mimoriadnom dovolaní sa uvádza, že v predmetnom konaní došlo k procesnej vade v zmysle § 237 O.s.p. (§ 243f ods. 1 písm. a/ O.s.p.), nekonkretizuje sa ale, ktorý postup súdu

vykazuje znaky procesnej vady konania v zmysle § 237 O.s.p. O procesnú vadu tejto povahy ide v zmysle uvedeného ustanovenia vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Dovolací súd, ktorý je zo zákona povinný prihliadať na procesné vady konania uvedené v § 237 O.s.p. (viď § 243i ods. 2 O.s.p. a § 242 ods. 1 O.s.p.) nezistil, že by Okresný súd Považská Bystrica zaťažil konanie niektorou z predmetných procesných vád.

Nad rámec toho, čo je uvedené v mimoriadnom dovolaní, dovolací súd ako poznámku k tvrdeniam žalovaných [že súd im v konaní odňal možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.) tým, že uskutočnil viaceré pojednávania bez ich účasti, hoci riadne odôvodnili a ospravedlnili svoju neprítomnosť na nich a požiadali súd o odročenie vytýčeného pojednávania] uvádza, že pojednávania pred Okresným súdom Považská Bystrica nariadené na 12. januára 2005, 27. apríla 2005, 1. júna 2005, 22. septembra 2005 a 30. novembra 2005 sa neuskutočnili. Pojednanie 2. februára 2006 sa uskutočnilo za účasti žalovaného 2/ a právneho zástupcu žalovaných 1/ a 2/. Bez ich účasti sa uskutočnilo pojednanie 26. júla 2007, na ktoré sa žalovaní a ich právny zástupca nedostavili s odôvodnením, že termín pojednávania spadá do obdobia „celozávodnej dovolenky“ a žalovaný 2/ čerpá dovolenku mimo územia Slovenskej republiky; z tohto dôvodu požiadali aj o odročenie pojednávania. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu boli za tohto stavu splnené podmienky prejednanie veci bez účasti žalovaných a ich právneho zástupcu – dôvod uvádzaný v žiadosti o odročenie nemožno považovať za dôležitý dôvod pre odročenie pojednávania v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p. (viď tiež R 10/1994). Bez účasti žalovaných a ich právneho zástupcu sa uskutočnilo aj pojednanie nariadené na 12. septembra 2007, na ktorom bol vyhlásený mimoriadnym dovolaním napadnutý rozsudok. Zo spisu vyplýva, že žalovaní aj ich právny zástupca boli na toto pojednanie riadne predvolaní; písomne súdu ospravedlnili neúčast' na pojednávani (č.l. 193 spisu), ktorú vysvetlili účasťou na medzinárodnom veľtrhu obchodu s bicyklami a z tohto

dôvodu tiež požiadali o odročenie vytýčeného pojednávania. Aj s dopadom na toto pojednávanie dovolací súd konštatuje, že pokiaľ súd prvého stupňa v danej procesnej situácii vec prejednal a rozhodol bez účasti žalovaných a ich právneho zástupcu, nemožno mu vytýkať odňatie možnosti pred súdom konať, lebo v písomnej žiadosti žalovaných o odročenie pojednávania uvádzaný dôvod nemožno z hľadiska účelu občianskeho súdneho konania považovať za dôležitý dôvod pre odročenie pojednávania v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p. So zreteľom na uvedené došiel dovolací súd k záveru, že námietka žalovaných o odňatí možnosti pred súdom konať neobstojí.

II. Súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní je zo zákona povinný prihliadať nielen na procesné vady vymenované taxatívne v § 237 O.s.p., ale tiež na procesné vady inej povahy, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (viď § 243f ods. 1 písm. b/ O.s.p. a § 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 242 ods. 1 O.s.p.). Rovnako na tzv. iné vady majúce za následok nesprávne rozhodnutie vo veci musí dovolací súd prihliadnuť aj vtedy, keď nie sú v mimoriadnom dovolaní namietané.

K procesnej vade, na ktorú sa vzťahuje § 243f ods. 1 písm. b/ O.s.p. dochádza medziiným vtedy, keď dokazovanie nebolo súdom vykonané spôsobom, ktorý predpisuje zákon. V zmysle § 129 ods. 1 O.s.p. sa dôkaz listinou vykoná tak, že predseda senátu alebo samosudca na pojednávaní listinu alebo jej časť prečíta alebo oznámi jej obsah; to neplatí, ak súd vo veci nenariaďuje pojednávanie.

V danom prípade bolo do spisu založených viacero listín. Išlo pritom aj o listiny, majúce rozhodujúci význam z hľadiska preukázania tak naliehavého právneho záujmu žalobcov na požadovanom určení v zmysle § 80 písm. c/ O.s.p., ako aj skutkového stavu, z ktorého žalobcovia vyvodzovali opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku. V tomto zmysle treba poukázať najmä na zmluvy o združení, spisy katastrálneho úradu so založenými kúpnyimi zmluvami, rozhodnutia stavebného úradu, sobášny list žalobkyne 1/ a žalovaného, výpisy zo živnostenského registra vydané účastníkom konania, výpisy z listov vlastníctva, listinu o právnom úkone, v ktorej bola prejavená vôľa ukončiť činnosť združenia, a priznania k dani z príjmov fyzických osôb.

O tom, či dokazovanie týmito listinami bolo vykonané v súlade so zákonom, môže dovolací súd usudzovať vždy len zo zápisníc z pojednávanií, ktoré sú založené v spise.

Zo zápisnice z pojednávania na Okresnom súde Považská Bystrica z 12. januára 2005 (č.l. 81 spisu), z 27. apríla 2005 (č.l. 88 spisu), z 1. júna 2005 (č.l. 92 spisu), z 22. septembra 2005 (č.l. 95 spisu), z 30. novembra 2005 (č.l. 97 spisu), z 2. februára 2006 (č.l. 98 spisu), z 26. júla 2007 (č.l. 185 spisu) a z 12. septembra 2007 (č.l. 211 spisu) nevyplýva, že by súd vykonal dokazovanie uvedenými listinnými dôkazmi v súlade s § 129 ods. 1 O.s.p. – že by vec prejednávajúca sudkyňa na pojednávanií listinu alebo jej časť prečítala alebo oznámila jej obsah. Pritom, ako vyplýva z odôvodnenia rozhodnutia, z obsahu týchto listín Okresný súd Považská Bystrica vychádzal a aj na ich základe ustálil svoje skutkové zistenia, z ktorých vyvodil rozhodujúce právne závery.

Dovolací súd, usudzujúc z obsahu uvedených súdnych zápisníc, dospel k záveru, že v danej veci nebolo dokazovanie vyššie označenými listinami vykonané v súlade s § 129 ods. 1 O.s.p. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu (vyjadreného už v obdobných súvislostiach vo viacerých rozhodnutiach – vid' napríklad uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 M Cdo 3/2008) je v dôsledku toho konanie zaťažené tzv. inou procesnou vadou majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

So zreteľom na to, že v konaní došlo k uvedenej procesnej vade, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolaním napadnutý rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica zrušil; ako od zrušovaného rozhodnutia závislé zrušil tiež uznesenia tohto súdu a tiež odvolacieho súdu, ktorými bolo rozhodnuté o náhrade trov konania. Vec vrátil Okresnému súde Považská Bystrica na ďalšie konanie.

III. V súlade s praxou rozhodovania v konaní o dovolaní sa dovolací súd aj v predmetnom konaní o mimoriadnom dovolaní obmedzil len na konštatovanie, že došlo k procesnej vade v zmysle § 243f písm. b/ O.s.p., v dôsledku čoho ani neskúmal, či mimoriadnym dovolaním napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 243f písm. c/ O.s.p.). Posúdeniu preto medziiným nepodrobil ani správnosť riešenia otázky nalievavého právneho záujmu žalobcov na požadovanom určení (§ 80 písm. c/ O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách prvostupňového a dovolacieho konania.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 17. septembra 2009

JUDr. Emil F r a n c i s c y, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková